

ROC Noorderpoort

Locatie Stadskanaal, mavo, havo, vwo

Snel resultaat na analyse data

Toen de inspectie de opleiding havo/vwo van het Noorderpoort in Stadskanaal 'zeer zwak' verklaarde kwam de klap hard aan. Sinds een eerste waarschuwing drie jaar eerder, was de schoolleiding druk met verbeterplannen. "Over leerstofaanbod en schoolklimaat was het oordeel positief, maar de trend van dalende opbrengstcijfers konden we niet voldoende keren", zegt directeur Jannie Goense. De havo-afdeling scoorde slecht op alle indicatoren en het bovenbouwrendement in het vwo bleef achter. "De inspectie had geen vertrouwen in de goede afloop."

Nieuw perspectief

Achteraf gezien bleek dit 'vernietigende oordeel' een omslagpunt. Ondersteund door de Taskforce Zeer Zwakke Scholen van het project "Leren verbeteren" zetten directeur, teammanager en stafmedewerker kwaliteit zich aan de analyse van de belangrijkste data. Dat gebeurde vanuit een nieuw perspectief, vertelt Goense: "We realiseerden ons dat we er alleen in zouden slagen de opbrengsten te verbeteren als de plannen gedragen en begrepen werden door de docenten. Docenten kwamen tot vrijwel dezelfde conclusies als de schoolleiding en vertaalden die door naar hun eigen vak. Tot onze verrassing zagen we direct de eerste maanden al resultaat."

Gezamenlijke uitgangspunten

Dat gold bijvoorbeeld voor determinatie en doorstroom. "We waren te veel bezig met wat leerlingen zelf, hun ouders, de basisschool en vaak ook de docent graag voor de leerling wilden. Kijkend naar de data - basisschooladvies, plaatsing, cijfers en indicatoren zoals 'inzicht in de leerstof van de profielvakken' – kwamen we verrassend vaak tot andere conclusies. We formuleerden gezamenlijke uitgangspunten voor determinatie, die alle docenten nu hanteren. Zo handel je niet langer op grond van persoonlijk inzicht, je kunt beslissingen onderbouwen. Al snel bleek dat we goede inschattingen maakten. Daarom hebben we er nu alle vertrouwen in, dat het in de bovenbouw ook goed komt."

Doorstroom bovenbouw

In de bovenbouw is intussen ook flink wat gebeurd. Dat de inspectie de differentiatie ontoereikend vond, herkenden schoolleiding en docenten. Door de geringe omvang van de bovenbouw havo/vwo zitten leerlingen van verschillende niveaus bij elkaar (clustergroepen en dakpanklassen). Het is dus heel belangrijk dat docenten weten hoe ze snelle leerlingen kunnen uitdagen en achterblijvers ondersteunen. Goense: "De docenten wilden zelf graag didactische scholing en dat hebben we meteen gehonoreerd." Naast teamscholingen kregen sommige docenten individuele coaching in de klas en werd onder meer collegiale consultatie opgezet. Docenten maken beknopte stappenplannen, de zogenaamde kleine zorg, en volgen systematisch de voortgang van elke leerling. Bovendien leggen ze leerstofplannen vast voor elke klas, een afspraak die was verwaterd.

'Kijkend naar de data kwamen we verrassend vaak tot andere conclusies'

Inzicht krijgen

Voor alle examens zijn resultaatnormen opgesteld. Ook hier voerde de school weer uitgebreide analyses van de data uit, op basis van SE- en CE-cijfers voor over drie jaar. Examentrainingen zijn ingevoerd. Gezamenlijke afspraken zijn gemaakt over samenstelling en normering van toetsen. Docenten wisselen nu veel meer uit met elkaar. De analyse van examenresultaten is gemaakt tot op vakniveau. "Docenten komen zelf met ideeën voor verbetering. Zo kom je samen tot een cyclus van data analyseren, inzicht krijgen, handelen en je handelen evalueren." Dat is terug te zien in de cijfers. Het verschil SE-CE ging in de havo van 0,85 (2009- 2010) naar 0,32 (2010-2011) naar 0,01 (2011-2012). In het vwo is een soortgelijke daling zien. "De grote winst", vindt Goense, "is dat docenten nu beseffen dat ze zelf iets wezenlijks kunnen doen om de opbrengsten te verbeteren."